

Mødedato: 2. september 2025 kl. 12:00 – 14:00

Mødested: 1593-226 på iNANO

Mødeemne: 4. ordinære møde i Nat Akademisk Råd 2025

Deltagere: Anne Færch Nielsen (TAP), Arthur Emil Langgard Wamberg (stud.), Birgit Schjøtt (Nat, dekan), Bjørn Panyella Pedersen (MBG), Charlotte Sand (Nat, referent), Christian Emil Hansen (stud.), Else Magård (TAP), Heiðrikur í Garði Mortensen (ph.d.-stud.), Jaco van de Pol (CS), Jan Frahm (MATH), Michael Drewsen (PHYS), Trine Bilde (BIO), Ole Rønø Clausen (GEO), Pil Birkefeldt Møller Pedersen (JRA), Rikke Louise Meyer (forperson, iNANO), Simon Peter Slot Jessen (ph.d.-stud.), Victoria Birkedal (CHEM), Yvonne Eskildsen-Helmond (TAP)

Afbud: Emma Elvira Tranberg Christiansen (stud.), Hanne Vester Rasmussen (Nat-Tech viceadministrationschef)

Gæst: Rådgivere for ansvarlig forskningspraksis og forskningsfrihed

Dagsorden

Kl. 12:00 – 12:05 (5 min.) v/ Rikke

1. Godkendelse af dagsorden

Velkomst og godkendelse af dagsorden

Dagsordenen blev godkendt.

Referatet fra møde d. 23. juni 2025 blev godkendt.

Kl. 12:05 – 12:50 (45 min.) v/Rikke

2. Ansvarlig forskningspraksis og forskningsfrihed – opsamling

2024/2025

Gæst: Susanne Bødker, Karsten Riisager og Poul Nissen

Mødemateriale:

Sagsfremstilling

Bilag 2: Rammesætning for institutternes arbejde ved fakultetsledelsen og dekanat

Bilag 2-8: Afrapportering fra MATH, PHYS, CHEM, GEOSCIENCE, CS, BIOLOGI og

MBG

Rikke bød velkommen til de tre gæster som alle er Nat's repræsentanter i hhv. AU's Praksisudvalg og rådgiverne for ansvarlig forskningspraksis og forskningsfrihed. Rikke præciserede, at rådet med afsæt i afrapporteringerne fra Praksisudvalg, rådgiverne og institutterne skal følge op på institutternes arbejde med ansvarlig forskningspraksis og forskningsfrihed. Institutternes afrapportering skal kommenteres af rådet, og denne

kommentering kan indeholde anbefalinger til fakultetsledelsen og/eller universitetsledelsen. Rådets kommentering fremlægges for fakultetsledelsen d. 14. november. Efter drøftelse i fakultetsledelsen sender dekanen en skriftlig opsummering til universitetsledelsen.

Susanne Bødker præsenterede kort praksisudvalgets afrapportering for 2024. Der har alene været få sager i 2024. Den ene af de sager der har været illustrerer, at det er vigtigt, at forskerne laver aftaler med hinanden, når forskerne arbejder på tværs af institutter fordi der er forskellig forskningspraksis og forskellig praksis for, hvordan man som forsker behandler og deler forskningsdata. Derfor er det vigtigt, at der på forhånd bliver lavet klare aftaler forskerne imellem.

Karsten Riisager præsenterede kort rådgivernes afrapportering for 2024. Overordnet har der i 2024 været det samme antal sager som de foregående år. Nat har et af de laveste antal sager.

Rådgiverne har også fokus på, at skriftlighed og klare samarbejdsaftaler mellem forskerne er vigtige frem for at regne med, at samarbejde på tværs går uden problemer. Der plejer at flere flest sager om forfatterskab, men der har i 2024 også været sager vedrørende pres på forskningsfrihed.

Herefter præsenterede rådets VIP-medlemmerne afrapporteringen fra deres respektive institut. Institutternes afrapporteringerne er udsendt som bilag.

Rådet havde følgende overordnede synspunkter:

- Institutterne arbejder forskelligt med ansvarlig forskningspraksis og forskningsfrihed. Det kan der være gode grunde til afhængigt af aktualitet på det enkelte institut.
- Der er mange forskellige temaer og det er fortsat aktuelt at have fokus på emnet. Der er ikke noget der tyder på, at det er et emne der bliver forældet, tværtimod er det relevant at drøfte, hvordan emnet fortsat kan vedblive at være aktuelt på institutterne? Engagementet er størst, hvis det kobles med et aktuelt og interessant emne som er tæt på forskernes hverdag. Flere institutter har gode erfaringer med at afvikle det i forbindelse med, at hele instituttet er samlet (fx ved Annual Retreats). Dog blev det også fremført, at der forvejen mange andre vigtige emner der skal behandles på møder, hvor alle instituttets medarbejdere er samlet, og derfor bør det ikke blive et krav at forskningspraksis og forskningsfrihed skal være en del af dagsordenen. Heroverfor står dog, at det er vigtigt at fastholde en kontinuitet og den viden der i dag er omkring forskningspraksis og forskningsfrihed.
- En aktuel vinkel er vigtig. Det skal ikke være samme emne der er fokus på fra år til år.

- On-line afvikling af kurserne fungerer ikke optimalt. Det fungerer godt, at det er et mødefora på tværs af både ph.d., junior og senior VIP.
- Der er generelt fokus på at klæde de yngre forskere godt på, hvilket er godt, men der er også brug for opmærksomhed på "opdragelse" af senior VIP i forbindelse med forfatterskaber, da det ikke er nemt at agere, hvis man er yngre forsker.
- Der er særligt på nogle af institutterne på Nat brug for en opmærksom på GDPR ift. at genbruge gamle data og bruge det i en anden sammenhæng end det oprindeligt var indsamlet til.

BS og PN spurgte om rådet holdning til at der fx hvert 3 år, eller når det er relevant, arrangeres et fælles arrangement på tværs af fakultetet om et aktuelt emne. Det kunne fx være URIS eller geopolitik. Det kunne også være rådet der kom med et emne. Det vil betyde at opgaven med mellemrum bliver flyttet fra institutterne. Det er ikke tanken, at det skal være et stort arrangement for hele fakultetet, da der er brug for at det bliver tilpasset institutterne.

Rådet var overordnet positiv ift. ideen, men pointerede, at jo tættere emnet er på forskernes egen hverdag, jo større vil engagementet være. Det skal tilpasses individuelt til institutterne og ikke være uniformt, men der kan godt være overordnede emner som er relevante for alle, og som det også vil give mening at der er en fælles forståelse af på tværs af fakultetet. Det skal ikke med en fast kardance, men alene når der er et emne som er relevant og aktuelt for alle medarbejderne.

BS og PN tager rådets indspil og bemærkninger med i forbindelse med fakultetsledelsens drøftelse af institutternes arbejde med ansvarlig forskningspraksis og forskningsfrihed.

Kl. 12:50 – 13:00 (10 min.) v/Rikke

3. Indstilling til Æresdoktorer 2026

Mødemateriale:

4 indstillinger på æresdoktorer fra hhv. Fysik, Biologi, Geoscience og Kemi

Call-in 2026 Æresdoktorer

Æresdoktorer 1946-2025

Notat med guidelines for udpegning af Æresdoktorer

Retningslinjer for udarbejdelse af indstilling til priser

Der forelå 4 forslag til AU æresdoktorgraden 2025. Rådet drøftede forslagene, som alle var af høj kvalitet, og besluttede at indstille forslagene fra Fysik og Geoscience til drøftelsen blandt forpersonerne for de fem Akademiske Råd. Forpersonerne står for at indstille en kandidat per fakultet til universitetsledelsen.

Rikke opfordrede rådets medlemmer til at sende en mail til hende, hvis de har en holdning til prioriteringen mellem de to kandidater, så vil Rikke tage det med videre i drøftelsen med de øvrige forpersoner for rådene.

Kl. 13:00 – 13:40 (40 min.) v/ Rikke

4. Akademisk Råds indspil til iHUB

Mødemateriale:

Spørgsmål til gruppearbejde

Rikke introducerede punktet med henvisning til, at iHUB er et stort nyt strategisk initiativ fra fakultetet som er motiveret ud fra ønsket om at overholde universitetets kontrakt med samfundet, og viderebringe den viden der er på NAT.

Fakultetet er i proces med at definere den nye tværfaglig enhed (tentativt iHUB) som skal accelerere og supportere interdisciplinær forskning og innovation ved NAT. Rikke pointerede, at det ikke er hensigten at alle forskerne skal lave innovation og erhvervs-samarbejde, men alle skal tænke over, hvordan de kan bidrage.

Akademisk Råd er repræsenteret i arbejdsgruppen omkring udviklingen af konceptet, og har derfor mulighed for at komme med input allerede inden udkastet til konceptet kommer i høring.

Rådet havde med udgangspunkt i nedenstående spørgsmål først gruppearbejde og herefter en drøftelse i plenum om, hvordan den nye enhed kan bidrage til at ideerne indfanges, og hvordan samarbejdet med virksomhederne bedst supporteres, når de er etableret.

1. **Erfaringer:** Hvilke erfaringer vil I dele med arbejdsgruppen i fht processen omkring at etablere tværfaglige samarbejder, projekter, netværk eller konsortier? Tænk på hvad der har fungeret godt og mindre godt i fht at finde hinanden og identificere synergierne.
2. **Incitamenter:** Hvad skal der til for at man prioriterer at 1) deltage i iHUB aktiviteter som har til formål at forbinde forskere med hinanden og med virksomheder, 2) etablere konsortier som arbejder med at omsætte forskning til innovative produkter. Tænk på hvad I ønsker at få ud af det, og hvad der gør forskellen på om man prioriterer en sådan aktivitet over andre aktiviteter.
3. **Ønsker:** Hvilke aktiviteter skal iHUB tilbyde for at forbinde forskere og ideer på tværs af institutter/fakulteter og evt. virksomheder? Hvordan kan iHUB bedst supportere jer i at omsætte grundforskning til løsninger for samfundet? Tænk på hvilke aktiviteter I (eller jeres studerende) gerne vil deltage i for at finde jeres fremtidige samarbejdspartnere på naboinstitutter/fakulteter/virksomheder. Tænk på hvilke barrierer I har brug for support til at overkomme for at omsætte jeres grundforskning til produkter?

Opsamling fra gruppearbejdet og rådets drøftelser:

- De yngre forskerne vil gerne at fokusområdet "Attraktive karriereveje for yngre forskere" i AU's strategien for 2030 indtænkes i de fremtidige iHub aktiviteter/events. Således at iHubs aktiviteter også er attraktive for de mange yngre forskere, der ikke skal blive på AU. Således kunne iHubs aktiviteter både give mulighed for at lave karriereveje uden for academia samt interessante samarbejder med universitetet ift. forskningen
- Hvordan får vi fat i erhvervslivet? Hvis vi formaliserer det for meget, kan man dræbe initiativet. Der er brug for at der er nogle (et sekretariat) der kan facilitere samarbejdet og sikre, at de gode ideer får et liv eller omvendt bliver stoppet, hvis de ikke er levedygtige.
- Der skal tænkes samarbejder på en ny måde. Det er ikke forskerne der skal ud og finde virksomhederne ift. det forskerne ønsker at lave, men forskerne skal understøtte de problemstillinger virksomhederne kommer med.
- Der skal være en tydelig indgang til NAT og fakultetets forskere og der skal være nogle personer som hurtigt kan lede virksomhederne videre til de relevante forskere. Her kan alumnerne også få en rolle ude på virksomhederne.
- NAT har en særlig udfordring ift. at få skabt kontakt med virksomhederne, da forskerne arbejder med den dybe grundforskning. Det er derfor vigtigt, at samarbejdet med virksomhederne starter på NAT. Herefter kan andre fakulteter inviteres ind.
- De gode projekter er de projekter, hvor alle parter får noget ud af det. Det betyder, at forskerne skal opleve, at samarbejdet med virksomhederne også er til gavn for grundforskningen og medvirker til at grundforskningen udvikles. Det er ikke forskernes rolle at løse tekniske problemer.

Alle grupperne har sendt deres noter fra diskussionen til Rikke, som vil bringe pointerne samlet videre til iHUB arbejdsgruppen.

Kl. 13:40 – 13:45 (5 min.) v / Arthur og Christian og Emma

5. Nyt fra de studerende

De studerende orienterede om:

- Det nye eksamenshus har skabt en del debat, da der er flere forhold som ikke fungerer bl.a. enerum.
- Der er igen i år i forbindelse med sommereksamen flere eksempler på, at de studerende har fået deres eksamenskarakter så sent, så de alene har 3 dage til at tilmelde sig reeksamen.

Kl. 13:45 – 13:50 (5 min.) v / Rikke

6. Nyt fra forpersonen

- Rikke orienterede om ARs fælles seminar på Sandbjerg den 27.- 28. august 2025. hvor der var en større diskussion af AU's rolle i samfundet.

Andreas Roepstorff, direktør for AIAS, diskuterede forskningssikkerhed, herunder hvad der sker med forskernes arbejde, når det kommer ind i en sikkerhedspolitisk dagsorden.

Prodekan Brian Winther orienterede om URIS og den geopolitiske situation og den betydning det har for forskerne. En vigtig pointe fra Brian var at spillereglerne ændrer sig, når forskningen kommer ind i en geo-og sikkerhedspolitisk kontekst.

Der var paneldebat med Jakob Skovgaard-Petersen, Professor ved KU og Rune Lykkeberg, chefredaktør for Information med fokus på hvad der sker, når man som forsker træder ud af den akademiske kontekst og ind i den offentlige debat. Det kan give nogle knubs både på det personlige og faglige plan. Det er vigtigt at være opmærksom på, at når forskerne træder ind i den offentlige debat har deres ord også magt og forskerne kan dermed være med til at påvirke fremtiden. Forskerne skal ikke være så bange for at træde ind i den offentlige debat.

Rune Lykkeberg fremhævede endvidere, at universiteterne ikke alene har en kontrakt med ministeriet, men også med samfundet og at det er vigtigt for universiteterne at have en samfundskontrakt med *hele* samfundet og ikke bare de 25 % der kommer til offentlige foredrag mv.

Kl. 13:50 – 14:00 (10 min.) v/ Birgit

7. Nyt fra dekanatet

- Kandidatreform

Birgit orienterede om:

- De bekendtgørelser, som ligger til grund for bl.a. 75 ECTS-KA og 1+2 EKA er stadig under udarbejdelse i styrelsen, på trods af at de skulle træde i kraft d. 1. sept. 2025.
- Der er frist for at søge om uddannelser i regi af kandidatreformen med opstart sommer 2026, d. 1. oktober kl. 12. Tech søger 1+2 EKA ifm. pilot-projekt, men Nat søger ikke endnu. Nat har allerede fået godkendt de 4-årige EKA for alle uddannelser.
- Nat søger om Applied Computer Science 75 ECTS her til oktober (altså den der er parallel med 120 ECTS Computer Science)

- Status iNANO processen

- Birgit takkede for grundige og velovervejede høringssvar fra høringspartnere herunder Akademisk Råd. Svarene var enorm værdifulde for det arbejde, fakultetsledelsen nu er i gang med. Der er nu en intens proces i gang i fakultetsledelsen med at bearbejde høringssvarene. Der var over 60 forslag som nu bliver søgt indarbejdet. Den endelige beslutning om processen forventes at blive taget på FL-møde d. 26. september 2025.

Nogle af de ting der søges indarbejdet er: Synlighed af Nanoscience forskning, er der mulighed for hurtigere afklaring ift. ny affiliering, iNANO huset hvordan skal det fungere mv. Detaljerne afhænger af den endelige beslutning i fakultetsledelsen.

- Status iHUB
Fakultetsledelsen har nedsat en arbejdsgruppe som har afholdt 2 møder: Der skal afholdes yderligere møde og derefter bliver det en del af fakultetets udkast til strategi som kommer i høring.
- Møde med Advisory Board 3-5 september 2025
 - Forud for mødet i år er der udpeget et næsten helt nyt advisory board med interessante profiler
 - Programmet har fokus på drøftelse af tværgående temaer som forsknings-evalueringprocessen, innovationsaktiviteter, internationale erfaringer med forsvarsrelateret forskning og hvordan AI kommer til at påvirke forskning og undervisning i de kommende år. Il-lederne er med i en halv dag.

Kl. 14:00 – 14:00

8. Skriftlig orientering

- Mødemateriale: Referat fra møde i Akademisk Råd d. 23. juni 2025
- Mødemateriale: Høringssvar fra Akademisk Råd på NAT til Det danske kodeks for integritet i forskning
- Mødemateriale: Ph.d.-grader siden sidst

Kl. 14:00 – 14:00 /v Rikke

9. Eventuelt, herunder forberedelse af næste møde

Det blev pointeret, at der bør arbejdes på, at finde et andet navn i stedet for iHUB. BS gjorde opmærksom på, at iHUB alene er en arbejdstitel.

November mødet i AR har pt. følgende dagsordenspunkter.

- Økonomi: Økonomirapport 3. kvartal (ØR3) og budget for det kommende år
- Årsplan/emner for møderne i det kommende år